

Granskning av delårsrapport 2020

Hudiksvalls kommun

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Elin Visuri och Casper Wessén

Översiktlig granskning

Innehållsförteckning

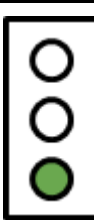
Sammanfattning	2
Inledning	3
laktagelser och bedömningar	5
Rekommendationer	11

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Uppfyllt Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Hudiksvalls kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Delvis uppfyllt Samtliga 6 <i>finansiella mål</i> prognosticeras att uppfyllas. 1 <i>verksamhetsmål</i> prognosticeras att uppfyllas, 1 <i>verksamhetsmål</i> prognosticeras att i hög grad uppfyllas, 6 <i>verksamhetsmål</i> prognosticeras att delvis uppfyllas, 1 <i>verksamhetsmål</i> prognosticeras att ej uppfyllas och 1 verksamhetsmål har ej utvärderats. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.	

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Avgränsning och Metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Den översiktliga granskningen av det siffermässiga bokslutet har inte omfattat granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten.

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god

revisionsred i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2020-10-13 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2020-10-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef, ekonom och kvalitetsstrateg som har haft ansvar för upprättandet av delårsrapporten.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till +121,2 mnkr. Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten, däremot redovisas de helägda bolagens utfall och prognoser för helåret.

Kommunen avviker mot god sed avseende lämnad driftredovisning. Enligt RKR's rekommendation R14 framgår att driftredovisningen ska utformas så att utfallen kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Driftredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. I de fall utgiftsbeslut tagits under året ska uppgift lämnas om till vilka belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats. Vi har noterat att redovisad budget i driftredovisningen avviker från fullmäktiges fastställda mål- och budgetdokument för budget 2020 samt budgetplan för 2021–2023, vilket beror på att budgetbeslut har tagits under året. Däremot lämnas inga upplysningar om vilka belopp och vid vilka tidpunkter som budgetposterna har justerats.

Kommunen avviker mot god sed avseende RKR:s rekommendation R4 enligt följande:

- *Materiella anläggningstillgångar – avskrivningar på årets investeringar*
Enligt god redovisningssed ska avskrivning ske från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk (RKR:s rek R4). Av redovisningsprinciperna i delårsrapporten 2020 framgår att kommunen under anskaffningsåret tillämpar kvartalsvis avskrivning för årets tillkommande maskiner, inventarier och fordon och ett halvt års avskrivning för årets övriga tillkommande materiella anläggningstillgångar.

Kommunen påbörjade 2012 arbetet med en översyn av investeringsverksamheten, principer mm för att få bättre följsamhet mot god redovisningssed. Översynen är dock ännu inte färdigställd, bland annat till följd av kravet på anpassning till komponentavskrivning.

- *Materiella anläggningstillgångar – komponentavskrivning*
Enligt god redovisningssed finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR:s rek R4). Av rekommendationen framgår att om skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning av en materiell anläggningstillgång är väsentlig, ska tillgången delas upp på komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat.

Kommunen har sedan 2017 arbetat med anpassning till kravet på komponentavskrivning. Beslut kring vilka komponenter och avskrivningstider per komponent som ska tillämpas har fattats och under 2017–2018 har komponentavskrivning införts för anläggningar inom VA-verksamheten respektive avfallsverksamheten. Komponentavskrivning tillämpas även för nya investeringar i fastigheter från 2018.

För befintliga fastigheter, anskaffade innan kravet på komponentavskrivning infördes, har en översyn av fastigheter med ett bokfört värde över 5 mnkr påbörjats i syfte att införa komponentavskrivning. Översynen kommer enligt uppgift att fortgå även under 2021.

Beräkning av vilken påverkan ovanstående avvikelser får på räkenskaperna är inte möjlig att göra inom ramen för granskning av delårsrapporten.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen för 2020 lämnas i förvaltningsberättelsen. Under 2019 beslutades att reglering av det negativa balanskravsresultatet för 2019 inte skulle göras till följd av den stora engångskostnaden för inlösen av delar av ansvarsförbindelsen för pensioner om 245,6 mnkr som uppkom vid årsbokslutet 2019. Med beaktande av återopande av synnerliga skäl anser sig kommunen inte ha något negativt balanskravsresultat att återställa under innevarande räkenskapsår. Vi noterar att det i samband med balanskravsutredningen för 2020 inte lämnas upplysning om 2019 års negativa balanskravsresultat och återopande av synnerliga skäl. Däremot framgår det i not till eget kapital att kommunen redovisade ett negativt balanskravsresultat under 2019.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Hudiksvalls kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende:

- RKR:s rekommendation nummer R4 genom tillämpning av kvartalsvis avskrivning för årets tillkommande maskiner, inventarier och fordon och ett halvt års avskrivning för årets övriga tillkommande materiella anläggningstillgångar. Detta oavsett när under året tillgången tagits i bruk. Avvikelsen redovisas öppet i delårsrapporten under avsnitt "Redovisningsprinciper".
- RKR:s rekommendation nummer R4 genom att kommunen endast till delar vidtagit åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till kravet på komponentavskrivning. Hur långt kommunen kommit i sitt arbete med komponentredovisning redovisas öppet i delårsrapportens avsnitt "Redovisningsprinciper".
- RKR:s rekommendation nr R14 genom att inga upplysningar lämnas om vilka belopp och vid vilka tidpunkter som budgetposterna som redovisas i driftredovisningen har justerats.

Noterade avvikelser bedöms inte vara materiella¹ och påverkar inte den rättvisande bilden.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett mål- och budgetdokument för budget 2020 samt budgetplan för 2021–2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Mål

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2020.

Kommunens fastställda finansiella mål och kommunstyrelsens prognosticerade måluppfyllelse redovisas i tabellen nedan. För att få en tydlighet i bedömning av måluppfyllelsen är tabellen kompletterad med kommentar till måluppfyllelsen i kolumnen *prognos 2020*.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2020	Prognos 2020	Prognosticerad måluppfyllelse
Skattesats Skattesatsen hålls oförändrad 21:61 kr.	Skattesatsen uppgår till 21,61 kr.	<i>Målet uppfylls för året.</i>
Årets resultat Resultatmålet är att resultatet före finansnetto i genomsnitt ska uppgå till 1 % av summan av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning. Resultatmålet gäller för perioden 2020–2023.	Prognosen för resultatet före finansnetto är 98,1 mnkr (4,1 %), vilket är 81,4 mnkr högre än budgeten för 2020.	<i>Målet uppfylls för året.</i>
Investeringar Investeringsramen för perioden är 779,3 mnkr för den skattefinansierade verksamheten och 183 mnkr för den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning).	Enligt prognosen beräknas årets investeringar uppgå till 280,7 mnkr varav 25 mnkr inom den taxefinansierade verksamheten.	<i>Målet uppfylls för året. Investeringsnivån ligger inom beslutad ram.</i>

¹ Felen uppgår sammantaget, i relation till kommunens omsättning, inte till ett väsentligt belopp vid bedömning av om räkenskaperna är rättvisande.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2020	Prognos 2020	Prognosticerad måluppfyllelse
<p>Kassalikviditet Kassalikviditeten ska ligga inom spannet 80 %-100 % där 100% innebär att kommunen precis klarar sina kortfristiga ekonomiska åtaganden. Måttet beskriver kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Måttet beräknas genom att summan av kortfristiga fordringar, kassa, bank och företagskredit divideras med kortfristiga skulder.</p>	Kassalikviditet enligt årsprognos anges ej.	<i>Målet uppfylls för året.</i>
<p>Kortfristiga placeringar <i>Pensionsmedel</i> – syftet är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar för anställda. Värdesäkras genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Uttag ur pensionsmedlen kan årligen göras för att jämna ut pensionskostnaderna. Beslut om uttag tas i samband med respektive års budgetberedning.</p> <p><i>Försäljningsmedel</i> – syftet är att finansiera angelägna investeringar som utvecklar kommunen. Prövning om värdesäkring genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Beslut om uttag tas i samband med budgetberedning.</p>	<p>Totalt uppgår realiserad avkastning i delåret till 0,3 mnkr, att jämföra med det totala anskaffningsvärdet per 2019-12-31 om 544,3 mnkr.</p> <p>Förändring av verkligt värde prognosticeras att uppgå till +5 mnkr, vilket i princip motsvarar förändringen i delåret.</p>	<i>Målet uppfylls för året.</i>
<p>Upplåning För den skattefinansierade verksamheten ska det finnas möjlighet att låneinvestera angelägna investeringar. För den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning) beräknas en nyupplåning om 183 mnkr under perioden.</p>	Upplåning enligt årsprognos anges ej.	<i>Målet uppfylls för året.</i>

Av redovisningen framgår att samtliga av de finansiella målen prognostiseras att uppfyllas.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt tre övergripande verksamhetsmässiga mål och tio verksamhetsmål i budget 2020. I delårsrapporten görs en bedömning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet.

Mål 2020 (prognos)	Målet kommer att uppnås	Målet i hög grad uppfyllt	Målet kommer delvis att uppfyllas	Målet är ej uppfyllt
Samhällstjänster av högsta kvalitet				
Öka måloppfyllelsen i våra utbildningsverksamheter.				
Minska sjukskrivningarna.				
Ej utvärderat (covid-19)				
Ökad kvalitet i våra verksamheter.				
Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet.				
Effektivisering genom behovsstyrd digitalisering.				
Blomstrande näringsliv				
Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet.				
Stödja utvecklingen av sociala företag.				
Öka sysselsättningen i form av arbete eller utbildning.				
Attraktiv och hållbar livsmiljö				
Bidra till ekologisk och social hållbarhet.				
Utveckla hamnområdet.				

Av redovisningen framgår att ett verksamhetsmål bedöms som uppfyllt, ett verksamhetsmål som i hög grad uppfyllt, fem verksamhetsmål som delvis uppfyllda och ett mål som ej uppfyllt.

Till respektive mål finns redovisningar avseende vilka aktiviteter som genomförts.

Förvaltningsberättelsen omfattar även en tydlig rapportering av graden av uppfyllelse av de särskilda uppdrag som tilldelats nämnderna under året. Rapporteringen saknar dock klargöranden avseende vad som krävs för att uppdragen ska uppnås.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Delårsrapporten omfattar en tydlig rapportering av såväl måluppfyllelse samt uppfyllelsen av särskilda uppdrag som fullmäktige tilldelat nämnderna. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse att ekonomikontoret prioriterar att åtgärda avvikelserna gällande avskrivningar av materiella anläggningstillgångar, då vi har påpekat i flera år att kommunens avskrivningsprinciper inte följer god redovisningssed.

Den anpassning av kommunens redovisning till komponentredovisning som skett ser vi som positivt. Det är dock väsentligt att arbetet fortsätter med komponentindelning av övriga anläggningstillgångar med större bokförda restvärden och där skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning är väsentlig. Anpassning till komponentavskrivning får i sin tur påverka på såväl bokföring av framtida underhållskostnader som beräkning av interna hyror.

- Inför upprättande av kommande finansiella rapporter, såväl delårsrapporter som årsredovisningar, säkerställa att utformningen av driftredovisningen sker i enlighet med RKR´s rekommendation R14.
- Utveckla rapporteringen av graden av uppfyllelse av de särskilda uppdrag som tilldelats nämnderna genom att tydliggöra vad som återstår för att nämnderna ska uppnå dessa uppdrag.

2020-10-15

Karin Magnusson

David Hansen

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hudiksvalls kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 15 juni 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.